Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2022. gada 22. februārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kopējā patvēruma politika – Kopējās procedūras starptautiskās aizsardzības piešķiršanai un atņemšanai – Direktīva 2013/32/ES – 33. panta 2. punkta a) apakšpunkts – Starptautiskās aizsardzības pieteikuma, ko kādā dalībvalstī iesniedzis trešās valsts valstspiederīgais, kuram ir piešķirts bēgļa statuss citā dalībvalstī, nepieņemamība, lai gan šī valstspiederīgā nepilngadīgs bērns, kuram ir alternatīvā aizsardzība, dzīvo pirmajā minētajā dalībvalstī – Eiropas Savienības Pamattiesību harta – 7. pants – Tiesības uz ģimenes dzīves neaizskaramību – 24. pants – Bērna intereses – Pamattiesību hartas 7. un 24. panta pārkāpuma neesamība starptautiskās aizsardzības pieteikuma nepieņemamības dēļ – Direktīva 2011/95/ES – 23. panta 2. punkts – Dalībvalstu pienākums nodrošināt starptautiskās aizsardzības saņēmēju ģimenes vienotības saglabāšanu

Lietā C-483/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Conseil d'État* (Beļģija) iesniedza ar 2020. gada 30. jūnija lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 29. septembrī, tiesvedībā

XXXX

pret

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], palātu priekšsēdētāji A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], A. Prehala [*A. Prechal*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], K. Likurgs [*C. Lycourgos*], S. Rodins [*S. Rodin*], I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*] un J. Pasers [*J. Passer*] (referents), tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], M. Safjans [*M. Safjan*], F. Biltšens [*F. Biltgen*], P. Dž. Švīrebs [*P. G. Xuereb*], N. Pisarra [*N. Piçarra*], L. S. Rosi [*L. S. Rossi*] un A. Kumins [*A. Kumin*],

ģenerāladvokāts: P. Pikamēe [*P. Pikamäe*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

* Tiesvedības valoda – franču.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– Beļģijas valdības vārdā – *M. Jacobs*, *M. Van Regemorter* un *C. Pochet*, pārstāves,

– Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *W. Ferrante*, *avvocato dello Stato*,

– Eiropas Komisijas vārdā – *A. Azéma* un *L. Grønfeldt*, pārstāves,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2021. gada 30. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 18. un 24. pantu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par šīs aizsardzības saturu (OV 2011, L 337, 9. lpp.) 2., 20., 23. un 31. pantu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai (OV 2013, L 180, 60. lpp.) 25. panta 6. punktu un 33. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp XXXX un *Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides* (ģenerālkomisārs bēgļu un bezvalstnieku jautājumos, Beļģija; turpmāk tekstā – "ĢBBJ") par Beļģijā iesniegta starptautiskās aizsardzības pieteikuma noraidīšanu.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

3 1951. gada 28. jūlijā Ženēvā parakstītās Konvencijas par bēgļu statusu (*Recueil des traités des Nations unies*, 189. sēj., 150. lpp., Nr. 2545 (1954)), kurā grozījumi izdarīti ar 1967. gada 31. janvārī Ņujorkā noslēgto Protokolu par bēgļu statusu (turpmāk tekstā – "Ženēvas konvencija"), 1. panta A iedaļas 2. punktā ir noteikts:

"[Ženēvas konvencijas] mērķiem termins "bēglis" attiecināms uz jebkuru personu, kas:

[..]

2) [..] sakarā ar labi pamatotām bailēm no vajāšanas pēc rases, reliģijas, tautības, piederības īpašai sociālai grupai pazīmēm vai politiskās pārliecības dēļ atrodas ārpus savas pilsonības valsts un nespēj vai sakarā ar šādām bailēm nevēlas izmantot šīs valsts aizsardzību; vai personu, kam nav pilsonības un kas, atrodoties ārpus savas iepriekšējās mītnes zemes, šādu notikumu rezultātā nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas tajā atgriezties.

Ja personai ir vairāk nekā viena pilsonība, termins "[tās] pilsonības valsts" apzīmē katru no valstīm, kurā [tā] ir pilsonis, un personu nedrīkst uzskatīt par tādu, kurai nav savas pilsonības valsts aizsardzības, ja tā bez iemesla, kas balstās uz labi pamatotām bailēm, nav izmantojusi [pieprasījusi] aizsardzību vienā no savas pilsonības valstīm."

Savienības tiesības

Direktīva 2011/95

4 Direktīvas 2011/95 8., 9., 12., 18. un 39. apsvērumā ir noteikts:

"(8) Eiropas Imigrācijas un patvēruma paktā, kas pieņemts 2008. gada 15. un 16. oktobrī, Eiropadome norādīja, ka dalībvalstīs joprojām pastāv būtiskas atšķirības, piešķirot aizsardzību, un ka aizsardzības veidi ir dažādi, un aicināja nākt klajā ar jaunām ierosmēm, lai pabeigtu Hāgas programmā paredzēto kopējas Eiropas patvēruma sistēmas izveidi un tādējādi sniegtu augstāka līmeņa aizsardzību.

(9) Stokholmas programmā Eiropadome atkārtoti pauž apņemšanos ievērot mērķi par kopējās aizsardzības un solidaritātes telpas izveidi vēlākais līdz 2012. gadam attiecībā uz personām, kurām ir noteikta starptautiskā aizsardzība, pamatojoties uz kopīgu patvēruma procedūru un vienotu statusu, kas noteikti Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 78. pantā.

[..]

(12) Šīs direktīvas galvenais mērķis ir, no vienas puses, nodrošināt, ka dalībvalstis piemēro vienotus kritērijus, lai identificētu personas, kam patiesi nepieciešama starptautiskā aizsardzība, un, no otras puses, nodrošināt, lai minētajām personām visās dalībvalstīs būtu pieejams minimālais pabalstu līmenis.

[..]

(18) Īstenojot šo direktīvu, dalībvalstīm pirmkārt būtu jāņem vērā "bērna intereses" saskaņā ar ANO 1989. gada Konvenciju par bērna tiesībām. Izvērtējot bērna intereses, dalībvalstīm jo īpaši būtu pienācīgi jāņem vērā ģimenes vienotības princips, nepilngadīgās personas labklājība un sociālā attīstība, drošības un aizsardzības apsvērumi un paša nepilngadīgā uzskati, ja vien tas iespējams saskaņā ar viņa vecuma un brieduma pakāpi.

[..]

(39) Īstenojot Stokholmas programmas aicinājumu noteikt bēgļu vai tādu personu vienotu statusu, kuras ir tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, izņemot atkāpes, kas ir nepieciešamas un objektīvi pamatotas, alternatīvās aizsardzības statusa saņēmējiem, būtu jāpiešķir tādas pašas tiesības un pabalsti, ko piešķir bēgļiem saskaņā ar šo direktīvu, un uz tām būtu jāattiecina tādi paši atbilstības nosacījumi."

5 Šīs direktīvas 2. pantā "Definīcijas" ir noteikts:

"Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

[..]

j) "ģimenes locekļi", ciktāl šāda ģimene jau pastāvējusi izcelsmes valstī, ir šādi starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi, kas atrodas tajā pašā dalībvalstī saistībā ar starptautiskās aizsardzības pieteikumu:

– starptautiskās aizsardzības saņēmēja laulātais vai viņa neprecējies partneris, ar kuru viņam ir stabilas attiecības, ja atbilstīgi dalībvalsts tiesību aktiem attiecībā uz trešo valstu valstspiederīgajiem saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi neprecētus pārus uzskata par pielīdzināmiem precētiem pāriem,

– pirmajā ievilkumā minēto pāru vai starptautiskās aizsardzības saņēmēja nepilngadīgie bērni ar nosacījumu, ka viņi ir neprecējušies, un neatkarīgi no tā, vai viņi ir dzimuši laulībā vai ārlaulībā vai arī ir adoptēti, kā noteikts attiecīgās valsts tiesību aktos,

– tēvs, māte vai cits pieaugušais, kas saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai praksi ir atbildīgs par starptautiskās aizsardzības saņēmēju, ja minētais starptautiskās aizsardzības saņēmējs ir nepilngadīgs vai neprecējies;

[..]."

6 Direktīvas 2011/95 VII nodaļā "Starptautiskās aizsardzības saturs" ir ietverts tās 20.–35. pants.

7 Šīs direktīvas 20. panta "Vispārīgi noteikumi" 5. punktā ir paredzēts:

"Īstenojot šīs nodaļas noteikumus attiecībā uz nepilngadīgajiem, dalībvalstis pirmkārt ņem vērā bērna intereses."

8 Minētās direktīvas 23. pantā "Ģimenes vienotības saglabāšana" ir noteikts:

"1. Dalībvalstis nodrošina, lai varētu tikt saglabāta ģimenes vienotība.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļi, kas atsevišķi nekvalificējas šādas aizsardzības saņemšanai, ir tiesīgi pieprasīt pabalstus, kas minēti 24. līdz 35. pantā, saskaņā ar valstī noteiktajām procedūrām un ciktāl tie savienojami ar ģimenes locekļa personīgo tiesisko statusu.

3. Šā panta 1. un 2. punktu nepiemēro, ja ģimenes loceklis ir vai būtu izslēgts no starptautiskās aizsardzības atbilstoši III un V nodaļai.

4. Neatkarīgi no 1. un 2. punkta dalībvalstis var atteikt, samazināt vai atsaukt tajos minētos pabalstus valsts drošības vai sabiedriskās kārtības iemeslu dēļ.

5. Dalībvalstis var izlemt, ka šo pantu piemēro arī citiem tuviem radiniekiem, kas dzīvojuši kopā kā ģimenes locekļi izcelsmes valsts atstāšanas laikā un kas tajā laikā pilnīgi vai galvenokārt bija atkarīgi no starptautiskās aizsardzības saņēmēja."

Direktīva 2013/32

9 Saskaņā ar Direktīvas 2013/32 43. apsvērumu:

"Dalībvalstīm būtu jāizskata visi pieteikumi pēc būtības, t.i., jāizvērtē, vai attiecīgo pieteikuma iesniedzēju var atzīt par tiesīgu saņemt starptautisko aizsardzību saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES, izņemot, ja šajā direktīvā paredzēts citādi, jo īpaši, ja var pamatoti pieņemt, ka cita valsts veiktu pārbaudi vai sniegtu pietiekamu aizsardzību. Jo īpaši dalībvalstīm nebūtu jāizvērtē starptautiskās aizsardzības pieteikums pēc būtības, ja pirmā patvēruma valsts pieteikuma iesniedzējam ir piešķīrusi bēgļa statusu vai citādu pietiekamu aizsardzību un minētā valsts pieteikuma iesniedzēju uzņems atpakaļ."

10 Šīs direktīvas 33. pantā "Nepieņemami pieteikumi" ir paredzēts:

"1. Papildus gadījumiem, kad pieteikums netiek izskatīts saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes] Regulu (ES) Nr. 604/2013 [(2013. gada 26. jūnijs), ar ko paredz kritērijus un mehānismus, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir atbildīga par trešās valsts valstspiederīgā vai bezvalstnieka starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu, kas iesniegts kādā no dalībvalstīm (OV 2013, L 180, 31. lpp.)], dalībvalstīm nav jāizvērtē, vai pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs saņemt starptautisko aizsardzību saskaņā ar Direktīvu 2011/95/ES, ja pieteikums tiek uzskatīts par nepieņemamu saskaņā ar šo pantu.

2. Dalībvalstis var uzskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu tikai tad, ja:

a) cita dalībvalsts ir piešķīrusi starptautisko aizsardzību;

[..]."

Beļģijas tiesības

11 1980. gada 15. decembra *loi sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers* [Likuma par ārvalstnieku ieceļošanu, uzturēšanos, apmešanos uz dzīvi un izraidīšanu] (1980. gada 31. decembra *Moniteur belge*, 14584. lpp.), ar kuru ir transponēts Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunkts, 57./6. panta 3. punkta pirmā daļa ir formulēta šādi:

"[ĢBBJ] var atzīt par nepieņemamu starptautiskās aizsardzības pieteikumu, ja:

[..]

3° pieteikuma iesniedzējam jau ir starptautiskā aizsardzība citā Eiropas Savienības dalībvalstī;

[..]."

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

12 Pēc bēgļa statusa iegūšanas Austrijā 2015. gada 1. decembrī prasītājs pamatlietā 2016. gada sākumā pārcēlās uz Beļģiju, lai tur pievienotos abām savām meitām, no kurām viena bija nepilngadīga. 2016. gada 14. decembrī viņa meitas ieguva alternatīvo aizsardzību Beļģijā. Vecāku varu prasītājam pamatlietā Beļģijas valsts atzina attiecībā uz nepilngadīgo bērnu, bet attiecīgajai personai nav tiesību uzturēties šajā valstī.

13 2018. gada 14. jūnijā prasītājs pamatlietā iesniedza starptautiskās aizsardzības pieteikumu Beļģijā. 2019. gada 11. februārī ĢBBJ šo pieteikumu noraidīja kā nepieņemamu, pamatojoties uz 1980. gada 15. decembra Likuma par ārvalstnieku ieceļošanu, uzturēšanos, apmešanos uz dzīvi un izraidīšanu 57./6. panta 3. punkta pirmās daļas 3. apakšpunktu, pamatojoties uz to, ka attiecīgajai personai starptautisko aizsardzību jau ir piešķīrusi cita dalībvalsts.

14 Ar 2019. gada 8. maija spriedumu *Conseil du contentieux des étrangers* [Ārvalstnieku strīdu izskatīšanas padome] (Beļģija) noraidīja prasītāja pamatlietā celto prasību par šo lēmumu.

15 2019. gada 21. maijā prasītājs pamatlietā cēla kasācijas sūdzību par šo spriedumu iesniedzējtiesā. Viņš apgalvo, ka ģimenes vienotības un bērna interešu prioritātes principu ievērošanai pamatlietas apstākļos ir pretrunā tas, ka Beļģijas valsts izmanto iespēju atzīt viņa starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu. Viņš precizē – apstāklis, ka viņam ir ticis atzīts bēgļa statuss citā dalībvalstī, nav šķērslis tam, lai viņš, apstrīdot minēto lēmumu, varētu atsaukties uz ģimenes vienotības principu, jo šis statuss viņam neļauj dzīvot kopā ar savu nepilngadīgo bērnu dalībvalstī, kurā šim bērnam ir piešķirta alternatīvā aizsardzība.

16 ĢBBJ uzskata, ka ģimenes vienotības princips konkrētajā gadījumā nav piemērojams, jo prasītājam pamatlietā tāpat kā viņa meitām nav liegta aizsardzība. Turklāt ar bērna interesēm vien nevar pamatot aizsardzības pieteikuma pieņemamību.

17 Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai apstākļos, kad tiek izdarīta atsauce uz ģimenes vienotības un bērna interešu prioritātes principiem, Savienības tiesības ir jāinterpretē tādējādi, ka tās liedz dalībvalstij izmantot Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzēto iespēju atzīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu.

18 Šādos apstākļos *Conseil d'État* [Valsts padome] (Beļģija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai [Savienības] tiesības, it īpaši [Hartas] 18. un 24. pants, [Direktīvas 2011/95] 2., 20., 23. un 31. pants un [Direktīvas 2013/32] 25. panta 6. punkts, nepieļauj, ka, īstenojot [Direktīvas 2013/32] 33. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētās pilnvaras, dalībvalsts noraida starptautiskas aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu tādēļ, ka cita dalībvalsts jau ir piešķīrusi aizsardzību, ja pieteikuma iesniedzējs ir tēvs nepavadītam nepilngadīgam bērnam, kuram ir piešķirta aizsardzība pirmajā dalībvalstī, viņš ir vienīgais nukleārās ģimenes vecāks, kas atrodas bērnam līdzās, viņš dzīvo kopā ar bērnu un minētā dalībvalsts viņam ir piešķīrusi aizgādības tiesības pār bērnu? Vai ģimenes vienotības un bērna interešu ievērošanas principi, tieši pretēji, neprasa, lai šim vecākam tiktu piešķirta aizsardzība valstī, kurā viņa bērns ir ieguvis aizsardzību?"

Tiesvedība Tiesā

19 Ar 2020. gada 10. decembra vēstuli Beļģijas valdība, pirmkārt, informēja Tiesu, ka prasītājs pamatlietā 2020. gada 4. novembrī ir iesniedzis jaunu starptautiskās aizsardzības pieteikumu, un, otrkārt, darīja Tiesai zināmus savus jautājumus par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu neatsaukšanas piemērotību šajos apstākļos.

20 Pēc šīs informācijas saņemšanas Tiesas kanceleja ar 2021. gada 20. janvāra vēstuli lūdza iesniedzējtiesu sniegt apsvērumus par šo aspektu.

21 Ar 2021. gada 11. februāra vēstuli iesniedzējtiesa informēja Tiesu par savu vēlmi neatsaukt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Par prejudiciālo jautājumu

22 Ar prejudiciālo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunkts, lasot to kopā ar Hartas 7. pantu un 24. panta 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas liedz dalībvalstij izmantot šajā tiesību normā paredzēto iespēju noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu, pamatojoties uz to, ka cita dalībvalsts pieteikuma iesniedzējam jau ir piešķīrusi bēgļa statusu, ja šis pieteikuma iesniedzējs ir tēvs nepavadītam nepilngadīgam bērnam, kurš pirmajā minētajā dalībvalstī ir ieguvis alternatīvo aizsardzību, ja viņš ir vienīgais vecāks nukleārajā ģimenē, kurš ir līdzās bērnam, ja viņš dzīvo kopā ar šo nepilngadīgo bērnu un ja minētā dalībvalsts viņam ir atzinusi aizgādības tiesības pār šo bērnu.

23 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka atbilstoši Direktīvas 2013/32 33. panta 1. punktam papildus gadījumiem, kad pieteikums netiek izskatīts, piemērojot Regulu Nr. 604/2013, dalībvalstīm nav jāpārbauda, vai pieteikuma iesniedzējs izpilda prasītos nosacījumus, lai varētu saņemt starptautisko aizsardzību, piemērojot Direktīvu 2011/95, ja pieteikums tiek uzskatīts par nepieņemamu saskaņā ar šo pantu. Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punktā ir izsmeļoši uzskaitītas situācijas, kurās dalībvalstis var uzskatīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu par nepieņemamu (spriedums, 2020. gada 19. marts, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal* (*Tompa*), C-564/18, EU:C:2020:218, 29. punkts un tajā minētā judikatūra). Viena no šādām situācijām ir pēdējās minētās tiesību normas a) apakšpunktā paredzētā situācija, kad starptautisko aizsardzību jau ir piešķīrusi cita dalībvalsts.

24 Tādējādi no paša Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunkta formulējuma izriet, ka dalībvalstīm nav pienākuma pārbaudīt, vai pieteikuma iesniedzējs izpilda prasītos nosacījumus, lai varētu saņemt starptautisko aizsardzību, piemērojot Direktīvu 2011/95, ja šāda aizsardzība jau ir nodrošināta citā dalībvalstī.

25 Turklāt šī interpretācija atbilst Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta mērķim, proti, kā Tiesa jau ir konstatējusi, atvieglot par starptautiskās aizsardzības pieteikuma izskatīšanu atbildīgās dalībvalsts pienākumu, nosakot gadījumus, kādos šāds pieteikums ir uzskatāms par nepieņemamu (spriedums, 2020. gada 19. marts, *Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal* (*Tompa*), C-564/18, EU:C:2020:218, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

26 Iesniedzējtiesa tomēr vēlas noskaidrot, vai pastāv iespējami izņēmumi no dalībvalstīm saskaņā ar šo tiesību normu piešķirtās iespējas nepārbaudīt, vai pieteikuma iesniedzējs atbilst starptautiskās aizsardzības saņemšanai prasītajiem nosacījumiem, kas ir izņēmumi, kurus būtībā varētu pamatot ar tiesībām uz ģimenes dzīves neaizskaramību un nepieciešamību ņemt vērā bērna intereses, kas paredzētas attiecīgi Hartas 7. pantā un 24. panta 2. punktā.

27 Šajā ziņā ir jāatgādina, pirmkārt, ka Savienības tiesības ir balstītas uz pamatpremisu, saskaņā ar kuru katrai dalībvalstij ar visām pārējām dalībvalstīm – un tās to savstarpēji atzīst – ir kopīgas daudzas Savienības pamatvērtības, kā tas ir precizēts LES 2. pantā. Šī premisa nozīmē un pamato to, ka starp dalībvalstīm ir savstarpēja uzticēšanās šo vērtību atzīšanai un tātad Savienības tiesību, ar kurām tās tiek īstenotas, ievērošanai, kā arī to, ka to attiecīgās valstu tiesību sistēmas var sniegt līdzvērtīgu un efektīvu to pamattiesību aizsardzību, kuras ir atzītas Hartā, tostarp tās 1. un 4. pantā, kuros ir nostiprināta viena no Savienības un tās dalībvalstu pamatvērtībām (spriedums, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 83. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra), proti, cilvēka cieņas [neaizskaramība], kas tostarp ietver necilvēcīgas vai pazemojošas attieksmes aizliegumu.

28 Dalībvalstu savstarpējas uzticēšanās principam Savienības tiesībās ir būtiska nozīme it īpaši attiecībā uz brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, ko Savienība veido un kas saskaņā ar LESD 67. panta 2. punktu nodrošina, ka netiek veikta personu kontrole pie iekšējām robežām, un attīsta uz dalībvalstu solidaritāti balstītu kopēju patvēruma, imigrācijas un ārējo robežu kontroles politiku, kas ir taisnīga attiecībā pret trešo valstu pilsoņiem. Šajā jomā savstarpējas uzticēšanās princips katrai no šīm valstīm nosaka pienākumu uzskatīt, izņemot ārkārtas apstākļus, ka visas pārējās dalībvalstis ievēro Savienības tiesības, it īpaši šajās tiesībās atzītās pamattiesības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 84. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

29 Tādējādi attiecībā uz kopējo Eiropas patvēruma sistēmu ir jāprezumē, ka attieksme pret starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem katrā dalībvalstī atbilst Hartas, Ženēvas konvencijas, kā arī 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas prasībām. Tas tā ir it īpaši, piemērojot Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunktu, kurš ar šo direktīvu izveidotās kopējās patvēruma procedūras kontekstā ir savstarpējas uzticēšanās principa izpausme (spriedums, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 85. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

30 Tomēr nevar tikt izslēgts, ka šī sistēma noteiktā dalībvalstī praksē ir saistīta ar ievērojamām operacionālām grūtībām tādējādi, ka pastāv nopietns risks, ka attieksme pret starptautiskās aizsardzības pieteikumu iesniedzējiem šajā dalībvalstī nebūs saderīga ar viņu pamattiesībām (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 86. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

31 No šī sprieduma 29. un 30. punkta izriet, ka dalībvalsts iestādes nevar izmantot tām Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzēto iespēju, kad tās, balstoties uz objektīvu, ticamu, precīzu un pienācīgi aktualizētu informāciju un ņemot vērā Savienības tiesībās garantēto pamattiesību aizsardzības standartu, secina, ka dalībvalstī, kurā trešās valsts valstspiederīgajam jau ir piešķirta starptautiskā aizsardzība, patiešām pastāv nepilnības, kuras ir vai nu sistēmiskas un vispārīgas, vai skar noteiktas personu grupas, un ka, ņemot vērā šādas nepilnības, ir nopietni un pamatoti iemesli uzskatīt, ka šim valstspiederīgajam draud risks tik pakļautam necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei Hartas 4. panta izpratnē (šajā nozīmē skat.

spriedumus, 2019. gada 19. marts, *Jawo*, C-163/17, EU:C:2019:218, 85.–90. punkts, kā arī 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 92. punkts).

32 Savukārt Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunktam nav pretrunā tas, ka dalībvalsts izmanto šajā tiesību normā paredzēto iespēju noraidīt kā nepieņemamu pieteikumu par bēgļa statusa piešķiršanu, pamatojoties uz to, ka citā dalībvalstī pieteikuma iesniedzējam jau ir piešķirta starptautiskā aizsardzība, ja ir paredzams, ka dzīves apstākļi, ar kādiem šis pieteikuma iesniedzējs kā starptautiskās aizsardzības saņēmējs sastapsies šajā citā dalībvalstī, viņam neradīs nopietnu risku tikt pakļautam necilvēcīgai vai pazemojošai attieksmei Hartas 4. panta izpratnē. Apstāklis, ka šādas aizsardzības saņēmēji minētajā dalībvalstī nesaņem nekādus eksistences nodrošināšanas pabalstus vai saņem tos būtiski mazākā apjomā nekā citās dalībvalstīs, ja tomēr attieksme pret viņiem ir tāda pati kā pret šīs dalībvalsts valstspiederīgajiem, neļauj konstatēt šī 4. panta pārkāpumu, izņemot, ja pieteikuma iesniedzējs savas īpašās ievainojamības dēļ neatkarīgi no savas gribas un personīgajām izvēlēm atrodas ekstrēmā nabadzībā, kas viņam neļauj apmierināt viselementārākās vajadzības, tostarp tādas vajadzības kā pabarot sevi, nomazgāties un atrast dzīvesvietu, un kas nodara kaitējumu tās fiziskajai vai garīgajai veselībai vai rada tādu viņa situācijas pasliktināšanos, kura nav saderīga ar cilvēka cieņu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 89., 90. un 101. punkts).

33 Šajā gadījumā, neskarot pārbaudi, kas jāveic iesniedzējtiesai, kurai vienīgajai ir kompetence lemt par pamatlietas faktiem, no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu neizriet, ka tas tā varētu būt attiecībā uz prasītāja pamatlietā dzīves apstākļiem Austrijā. Neietekmējot šādu pārbaudi, no visiem Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem drīzāk izriet, ka prasītāja pamatlietā Beļģijā iesniegtais starptautiskās aizsardzības pieteikums ir pamatots nevis ar nepieciešamību pēc starptautiskās aizsardzības kā tādas, kas jau ir piešķirta Austrijā, bet gan ar viņa vēlmi nodrošināt ģimenes vienotību Beļģijā.

34 Līdz ar to prasītāja pamatlietā situācija nav tāda, kas saskaņā ar judikatūru, kāda tā izriet no 2019. gada 19. marta sprieduma *Ibrahim* u.c. (C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219), dalībvalstīm uzliktu pienākumu izņēmuma kārtā atturēties izmantot Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunktā tām piešķirto iespēju starptautiskās aizsardzības pieteikumu noraidīt kā nepieņemamu.

35 Tomēr, otrkārt, ir jānosaka, vai Hartas 7. pants un 24. panta 2. punkts nepieļauj, ka dalībvalstij Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunktā sniegtā iespēja noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu, pamatojoties uz to, ka pieteikuma iesniedzējam šāda aizsardzība jau ir piešķirta citā dalībvalstī, tiek izmantota šī sprieduma 22. punktā aprakstītajos apstākļos.

36 Tādas Savienības tiesību normas pārkāpums – ar kuru starptautiskās aizsardzības saņēmējam piešķir materiālas tiesības, kā rezultātā netiek pārkāpts Hartas 4. pants –, pat ja tas ir pierādīts, neliedz dalībvalstīm izmantot Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzēto iespēju (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 19. marts, *Ibrahim* u.c., C-297/17, C-318/17, C-319/17 un C-438/17, EU:C:2019:219, 92. punkts). Šajā ziņā – pretēji Hartas 4. pantā nostiprinātajai aizsardzībai pret jebkādu necilvēcīgu un pazemojošu attieksmi – šīs pēdējās minētās 7. un 24. pantā garantētajām tiesībām nav absolūta rakstura un līdz ar to tās var tikt ierobežotas saskaņā ar Hartas 52. panta 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem.

37 Proti, šāda interpretācija ļauj nodrošināt, ka tiek ievērots savstarpējās uzticēšanās princips, uz kuru ir balstīta Eiropas patvēruma sistēma un kurš, kā uzsvērts šī sprieduma 29. punktā, ir nostiprināts šī 33. panta 2. punkta a) apakšpunktā.

38 Turklāt iesniedzējtiesa lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu atsaucas arī uz Direktīvas 2011/95 23. pantu, un it īpaši tā 2. punktu.

39 Pat ja šajā tiesību normā nav paredzēts bēgļa vai alternatīvās aizsardzības statusu pakārtotā veidā attiecināt arī uz tās personas ģimenes locekļiem, kurai šis statuss ir piešķirts, kā rezultātā konkrētajā gadījumā apstāklis, ka abas prasītāja pamatlietā meitas saņem alternatīvo aizsardzību, nenozīmē, ka tikai šī iemesla dēļ vien viņam, balstoties uz šo pamatu, būtu jāsaņem starptautiskā aizsardzība tajā pašā dalībvalstī, ar minēto tiesību normu dalībvalstīm ir skaidri noteikts pienākums nodrošināt ģimenes vienotības saglabāšanu, ieviešot virkni priekšrocību par labu starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekļiem (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 9. novembris, *Bundesrepublik Deutschland* (Ģimenes vienotības saglabāšana), C-91/20, EU:C:2021:898, 36. punkts un tajā minētā judikatūra). Lai piešķirtu minētās priekšrocības, kuras ir paredzētas Direktīvas 2011/95 24.–35. pantā un starp kurām tostarp ir uzturēšanās tiesības, ir jābūt izpildītiem trim nosacījumiem, kuri attiecas, pirmkārt, uz ģimenes locekļa statusu šīs direktīvas 2. panta j) punkta izpratnē, otrkārt, uz to, ka individuāli nav izpildīti starptautiskās aizsardzības saņemšanai nepieciešamie nosacījumi, un, treškārt, uz saderību ar attiecīgā ģimenes locekļa personīgo juridisko statusu.

40 Pirmkārt, apstāklis, ka vecāks un viņa nepilngadīgais bērns pirms apvienošanās dalībvalstī, kurā bērnam ir piešķirta starptautiskā aizsardzība, ir piedzīvojuši atšķirīgus migrācijas maršrutus, neliedz uzskatīt vecāku par minētā starptautiskās aizsardzības saņēmēja ģimenes locekli Direktīvas 2011/95 2. panta j) punkta izpratnē, ciktāl šis vecāks ir bijis klātesošs šīs dalībvalsts teritorijā pirms lēmuma par viņa bērna starptautiskās aizsardzības pieteikumu pieņemšanas (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 9. septembris, *Bundesrepublik Deutschland* (Ģimenes loceklis), C-768/19, EU:C:2021:709, 15., 16., 51. un 54. punkts).

41 Otrkārt, ievērojot Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punkta mērķi nodrošināt starptautiskās aizsardzības saņēmēju ģimenes vienotības saglabāšanu un citastarp ievērojot, ka Direktīvas 2011/95 normas ir jāinterpretē, ņemot vērā Hartas 7. pantu un 24. panta 2. un 3. punktu (spriedums, 2021. gada 9. septembris, *Bundesrepublik Deutschland* (Ģimenes loceklis), C-768/19, EU:C:2021:709, 38. punkts), ir jāuzskata, ka trešās valsts valstspiederīgais, kura starptautiskās aizsardzības pieteikums ir nepieņemams un tātad ir ticis noraidīts dalībvalstī, kurā viņa nepilngadīgajam bērnam ir starptautiskā aizsardzība, bēgļa statusa dēļ, kas viņam ir citā dalībvalstī, individuāli neizpilda nepieciešamos nosacījumus, lai saņemtu starptautisko aizsardzību pirmajā minētajā dalībvalstī, un tādējādi tas šajā dalībvalstī paver tiesības uz Direktīvas 2011/95 24.–35. pantā paredzēto priekšrocību piešķiršanu šim valstspiederīgajam.

42 Treškārt, saskaņā ar Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punktu šādu priekšrocību piešķiršanai tomēr ir jābūt saderīgai ar attiecīgā trešās valsts valstspiederīgā juridisko statusu.

43 Šajā ziņā no 2021. gada 9. novembra sprieduma *Bundesrepublik Deutschland* (Ģimenes vienotības saglabāšana) (C-91/20, EU:C:2021:898, 54. punkts) izriet, ka šī atruna attiecas uz tāda jautājuma pārbaudi, vai attiecīgajam valstspiederīgajam, personas, kurai ir piešķirta starptautiskā aizsardzība, ģimenes loceklim, dalībvalstī, kura ir piešķīrusi šo starptautisko aizsardzību, jau ir tiesības uz labāku attieksmi nekā tā, kura izriet no Direktīvas 2011/95 24.–35. pantā paredzētajām priekšrocībām. Neskarot pārbaudi, kas ir jāveic iesniedzējtiesai, nešķiet, ka tā tas ir konkrētajā

gadījumā, jo bēgļa statusa piešķiršana dalībvalstī principā nedod tam, kas ir saņēmis šo starptautisko aizsardzību, tiesības uz labāku attieksmi citā dalībvalstī nekā tā, kura izriet no Direktīvas 2011/95 24.–35. pantā paredzētajām priekšrocībām šajā citā dalībvalstī.

44 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2013/32 33. panta 2. punkta a) apakšpunkts, lasot to kopā ar Hartas 7. pantu un 24. panta 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neliedz dalībvalstij izmantot šajā tiesību normā paredzēto iespēju noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu, pamatojoties uz to, ka cita dalībvalsts pieteikuma iesniedzējam jau ir piešķīrusi bēgļa statusu, ja šis pieteikuma iesniedzējs ir tēvs nepavadītam nepilngadīgam bērnam, kuram ir piešķirta alternatīvā aizsardzība pirmajā minētajā dalībvalstī, tomēr neskarot Direktīvas 2011/95 23. panta 2. punkta piemērošanu.

Par tiesāšanās izdevumiem

45 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/32/ES (2013. gada 26. jūnijs) par kopējām procedūrām starptautiskās aizsardzības statusa piešķiršanai un atņemšanai 33. panta 2. punkta a) apakšpunkts, lasot to kopā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. pantu un 24. panta 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neliedz dalībvalstij izmantot šajā tiesību normā paredzēto iespēju noraidīt starptautiskās aizsardzības pieteikumu kā nepieņemamu, pamatojoties uz to, ka cita dalībvalsts pieteikuma iesniedzējam jau ir piešķīrusi bēgļa statusu, ja šis pieteikuma iesniedzējs ir tēvs nepavadītam nepilngadīgam bērnam, kuram ir piešķirta alternatīvā aizsardzība pirmajā minētajā dalībvalstī, tomēr neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/95/ES (2011. gada 13. decembris) par standartiem, lai trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kvalificētu kā starptautiskās aizsardzības saņēmējus, par bēgļu vai personu, kas tiesīgas saņemt alternatīvo aizsardzību, vienotu statusu un par šīs aizsardzības saturu 23. panta 2. punkta piemērošanu.

[Paraksti]